

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΑΚΤΥΛΙΩΣΗΣ ΠΟΥΛΙΩΝ (Ε.Κ.Δ.Π.)

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΤΩΝ ΔΑΚΤΥΛΙΩΣΕΩΝ ΠΟΥ
ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 2022

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2023

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το παρόν ενημερωτικό δελτίο είναι το πρώτο δελτίο του Ελληνικού Κέντρου Δακτυλίωσης Πουλιών (ΕΚΔΠ). Στόχοι του είναι: α) η ενημέρωση των δακτυλιωτών σχετικά με τις δράσεις που υλοποιούνται στη χώρα μας για την έρευνα σχετικά με τη μετανάστευση των πουλιών και β) η προώθηση της έρευνας για τη μελέτη των πουλιών και ιδιαίτερα της μετανάστευσης με την εφαρμογή της μεθόδου της δακτυλίωσης.

Εκδίδεται με την ευκαιρία της επανίδρυσης του ΕΚΔΠ το οποίο μετά από 23 χρόνια λειτουργίας, πλέον συνεχίζει με νέα νομική μορφή. Θεωρούμε ότι μετά από μια μακρά περίοδο «εσωτερικής ωρίμανσης» στο νέο αυτό ξεκίνημα είμαστε πολλοί περισσότεροι από ότι το 1989, με μεγαλύτερο ενθουσιασμό αλλά και μέσα. Το ενδιαφέρον για την εφαρμογή της μεθόδου της δακτυλίωσης αυξάνει με τη συμμετοχή κάθε χρόνο περισσότερων νέων ανθρώπων, φανερώνει την ανάγκη που υπάρχει για επιπλέον έρευνα για την κατανόηση του φυσικού περιβάλλοντος και κυρίως της ζωής και της μετανάστευσης των πουλιών.

Παρά τα πολλά προβλήματα που αντιμετωπίσαμε ως ΕΚΔΠ κατά την πορεία μας μέχρι σήμερα, τα τελευταία χρόνια βλέπουμε ότι τα προγράμματα και οι δράσεις που σχετίζονται με την έρευνα για τη μετανάστευση των πουλιών αυξάνουν και επεκτείνονται. Πολλές δακτυλιωτικές εξορμήσεις, νέοι δακτυλιωτικοί σταθμοί με κορυφαίο αυτόν στα Αντικύθηρα μας δίνουν κάθε χρόνο πολύτιμες πληροφορίες για τη μετανάστευση των πουλιών. Επίσης, οι

γνώσεις μας εμπλουτίζονται με την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων και εργαλείων (π.χ. τηλεμετρία, χρήση έγχρωμων πλαστικών δακτυλιδιών, κ.ά.) κάτι που κάνει την έρευνά μας πιο αποτελεσματική.

Στο πρώτο τεύχος περιλαμβάνονται άρθρα με πληροφορίες από τις πρόσφατες δακτυλιωτικές εξορμήσεις στην Ελλάδα, ενδιαφέροντα νέα για επανευρέσεις πουλιών, συμμετοχές σε συνέδρια, τα σχέδια για δακτυλιώσεις κατά το 2023 και πολλά ακόμη. Πολλά από αυτά είναι γνωστά μέσα από την ιστοσελίδα μας και τη σελίδα μας στο fb που αξίζει κανείς να ακολουθεί ([ΕΚΔΠ – Ελληνικό Κέντρο Δακτυλίωσης Πουλιών](https://www.facebook.com/ΕΚΔΠ-Ελληνικό-Κέντρο-Δακτυλίωσης-Πουλιών) [wordpress.com](https://www.facebook.com/ΕΚΔΠ-Ελληνικό-Κέντρο-Δακτυλίωσης-Πουλιών)).

Όλες οι δράσεις του ΕΚΔΠ δείχνουν ότι υπάρχει ενδιαφέρουσα δραστηριότητα που θέλουμε να επεκταθεί γιατί χρειάζεται πολλή παραπάνω προσπάθεια για να ανακαλύψουμε κάποια ακόμη από τα πολλά “μυστικά” της ζωής των πουλιών.

Καλή ανάγνωση

Η συντακτική ομάδα

Μαρία Δημάκη, Ελένη Γαληνού, Σάββας Καζαντζίδης

ΔΕΛΤΑ ΕΒΡΟΥ

Παναγιώτης Ιωαννίδης
Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Δέλτα Έβρου και Δαδιάς
Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Παρακολούθησης Ορνιθοπανίδας στο Εθνικό Πάρκο Δέλτα Έβρου της Μονάδας Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Δέλτα Έβρου και Δαδιάς του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. πραγματοποιήθηκαν οι προγραμματισμένες δακτυλιώσεις νεοσσών Λευκοπελαργών *Ciconia ciconia*, για το έτος 2022.

Οι δακτυλιώσεις πραγματοποιήθηκαν σε πέντε οικισμούς της ευρύτερης περιοχής του Δέλτα Έβρου, δηλαδή στις Φέρες, στον Πόρο, στην Άνθεια, στο Μοναστηράκι και στα Λαγυνά, τον Ιούνιο 2022, όταν τα μικρά βρίσκονταν ακόμα στις φωλιές και λίγο πριν πετάξουν. Η σύλληψη έγινε με τη βοήθεια καλαθοφόρου οχήματος του ΔΕΔΔΗΕ.

Συνολικά δακτυλιώθηκαν **135 νεοσσοί** Λευκοπελαργών.

ΕΠΑΝΕΥΡΕΣΕΙΣ

Κατά το 2022 έγιναν αρκετές επανευρέσεις δακτυλιωμένων πτηνών^{*1}, τα οποία εντοπίστηκαν στη διάρκεια των τακτικών καταγραφών που πραγματοποιεί η Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Δέλτα Έβρου και Δαδιάς. Συγκεκριμένα, παρατηρήθηκαν:

-Τρία Φοινικόπτερα *Phoenicopterus roseus*, εκ των οποίων τα δύο είχαν

δακτυλιωθεί στην Τουρκία (Gediz Delta) το 2004 και το τρίτο, στη Σαρδηνία (Saline di Macchiareddu), το 2007.

-2 Νανόκυκνοι *Cygnus columbianus*, εκ των οποίων ο ένας είχε δακτυλιωθεί στην περιοχή Yamal της Ρωσίας, το 2016.

-Ένας Λευκοπελαργός *Ciconia ciconia*, ο οποίος είχε δακτυλιωθεί στον Οικισμό Πόρος στον Έβρο, το 2016.

-Μία Λιμόζα *Limosa limosa*, η οποία είχε δακτυλιωθεί στην Εσθονία, το 2019.

Δακτυλιώσεις Λευκοπελαργών στο Δέλτα Έβρου (φωτο: Π. Ιωαννίδης/Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α).

¹ Όταν καταγράφεται από τον παρατηρητή, ο κωδικός (αριθμός, γράμμα ή συνδυασμός τους)

του δακτυλιδιού που φέρει ένα δακτυλιωμένο πτηνό.

Δακτυλιωμένο Φοινικόπτερο στο Δέλτα Έβρου (φωτο: Π. Ιωαννίδης/Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.).

Δακτυλιωμένη Λιμόζα στο Δέλτα Έβρου (φωτο: Π. Ιωαννίδης / Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.).

ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ-ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» (ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ)

Σάββας Καζαντζίδης
Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών/ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ»
savkaz@fri.gr

Συνεχίστηκαν το 2022, για 16^η χρονιά, οι δακτυλιώσεις στρουθιόμορφων πουλιών στο αγρόκτημα του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών/ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ» κοντά στα Βασιλικά Θεσσαλονίκης. Το αγρόκτημα, έκτασης περίπου 300 στρεμμάτων, περιλαμβάνει φυτείες με διάφορα δασικά είδη δένδρων και θάμνων, ανοιχτές, λιβαδικές εκτάσεις, αδιατάραχτες και φυσικά αναγεννώμενες περιοχές κ.λπ. Κάποιες φυτείες είναι πλέον πολλών ετών (>50) και προσομοιάζουν σε φυσικά ή ημιφυσικά δάση με φυσική αναγέννηση.

Η σύλληψη και δακτυλίωση πουλιών στο αγρόκτημα πραγματοποιείται δύο ή τρεις φορές κάθε μήνα καθ' όλη τη

διάρκεια τους έτους, με δίχτυα που είναι τοποθετημένα σε θαμνώδη και δενδρώδη βλάστηση. Ο σκοπός της δακτυλίωσης είναι η καταγραφή των δασικών ειδών πουλιών που αναπαράγονται, διαχειμάζουν και περνούν από τη συγκεκριμένη περιοχή κατά τη μεταναστευτική περίοδο. Επίσης, γίνεται εκπαίδευση στη δακτυλίωση σε φοιτητές που κάνουν την πρακτική τους στο Ινστιτούτο ενώ η μέθοδος της δακτυλίωσης παρουσιάζεται σε μαθητές σχολείων που επισκέπτονται το Ινστιτούτο κατά τις εκπαιδευτικές τους εξορμήσεις.

Κατά το 2022 δακτυλιώθηκαν συνολικά 296 πουλιά από 32 διαφορετικά είδη. Επίσης, 41 πουλιά που είχαν δακτυλιωθεί κατά τα προηγούμενα έτη

στο αγρόκτημα, ξαναπιάστηκαν και ελέγχθηκαν. Πολυπληθέστερα είδη ήταν ο Θαμνοφυλλοσκόπος *Phylloscopus trochilus* (16% των πουλιών που δακτυλιώθηκαν), ο Καλόγερος *Parus major* (15%) και ο Μαυροσκούφης *Sylvia atricapilla* (13%).

Στο αγρόκτημα φωλιάζουν είδη όπως ο Καλόγερος, το Αηδόνι *Luscinia megarhynchos*, η Ωχροστριτίδα *Iduna pallida* και η Βαλκανοτσικλιτάρη *Dendrocopos syriacus*. Τα περισσότερα πουλιά πιάνονται κατά τη φθινοπωρινή μετανάστευση κατά την οποία επικρατούν ο Θαμνοφυλλοσκόπος, διάφορα είδη του γένους *Sylvia* καθώς και ο Μυγοχάφτης (*Muscicapa striata*). Στο αγρόκτημα διαχειμάζουν κυρίως Κοκκινολαίμηδες *Erithacus rubecula*, Βασιλίσκοι (*Regulus regulus* και *R. ignicapilla*), Γαλαζοπαπαδίτσες *Cyanistes caeruleus* και Χονδρομούτες *C. Coccothraustes* ενώ κατά την άνοιξη περνούν Μελισσοφάγοι *Merops apiaster*, διάφορα είδη του γένους

Sylvia κ.ά.

Στις δακτυλιώσεις στο αγρόκτημα του ΙΔΕ μπορούν συμμετέχουν όσοι ενδιαφέρονται να μάθουν την τεχνική της δακτυλίωσης. Πολλές ευχαριστίες οφείλουμε στους εθελοντές και δακτυλιωτές που συμμετείχαν κατά τις δακτυλιώσεις του 2022.

Κοκκινολαίμης, από τα πιο κοινά πουλιά στο αγρόκτημα του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών κατά το χειμώνα (φωτο: Σ. Καζαντζίδης).

ΑΤΤΙΚΗ

Χαράλαμπος Αλιβιζάτος
Δρ. Ορνιθολόγος
E-mail: xaraaliv@otenet.gr

Κατά το 2022 στην Αττική πραγματοποιήθηκαν δακτυλιώσεις κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο, Απρίλιο, Μάιο, Ιούλιο και Δεκέμβριο. Οι περιοχές δακτυλίωσης ήταν η Μπρέξιζα (τον Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Ιούλιο), η Βραυρώνα (Μάιο και Δεκέμβριο) και το Λουτρό Σπάτων (Απρίλιο). Τα δίχτυα στήνονταν τις πρωινές ή απογευματινές ώρες σε ημερήσια βάση.

Στη Μπρέξιζα τα δίχτυα στήνονταν σε συστάδες καλαμιών και αρμυρικών, στη Βραυρώνα σε καλαμώνες, μακία και στην ακτή, ενώ στο Λουτρό Σπάτων σε καλαμώνες. Κάθε φορά στήνονταν 3-6 δίχτυα. Στα περισσότερα δίχτυα τοποθετούνταν και τρι3 με φωνές πουλιών. Συνολικά δακτυλιώθηκαν 148 πουλιά από 17 είδη.

Κατά το χειμώνα δακτυλιώθηκαν τα περισσότερα πουλιά, συνολικά 85 που ανήκαν σε 11 είδη. Τα πιο πολυάριθμα ήταν ο Μαυροσκούφης *Sylvia atricapilla*, ο Κοκκινολαίμης *Erithacus rubecula* και ο Δενδροφυλλοσκόπος *Phylloscopus collybita*.

Κατά την άνοιξη δακτυλιώθηκαν 55 πουλιά από 6 είδη. Μακράν το πιο πολυάριθμο ήταν η Κιτρινοσουσουράδα *Motacilla flava*-όλες πιάστηκαν στο Λουτρό Σπάτων στις αρχές Απρίλη. Πολύ αξιόλογη είναι η δακτυλίωση, για πρώτη φορά στην Αττική- Δρεπανοσκαλίδρας *Calidris*

ferruginea, που δακτυλιώθηκε στις αρχές Μαΐου στη Βραυρώνα.

Δρεπανοσκαλίδρα από τη Βραυρώνα, Μάιος 2022 (φώτο: J. Alikki)

Το καλοκαίρι πραγματοποιήθηκε μόνο μια εξόρμηση, απογευματινές ώρες στη Μπρέξιζα, όπου δακτυλιώθηκαν μόνο 8 πουλιά από 5 είδη. Πολυαριθμότερο ήταν το Ψευταηδόνη *Cettia cetti*.

Υπήρξαν αρκετές επανασυλλήψεις πουλιών που είχε δακτυλιώσει η ομάδα μας, κυρίως στη Μπρέξιζα.

Οι δακτυλιώσεις πραγματοποιήθηκαν σε εθελοντική βάση. Στις δακτυλιώσεις συμμετείχαν οι Χ. Αλιβιζάτος, Γ. Βλαχάκη, Χ. Νίνου, Ε. Ζαγκλέ, Ν. Βογιατζής, Μ. Δημάκη, Ι. Ιωαννίδης, Τ. Alikki, Α. Βούρος, Α. Ζαφειριάδου, Ε Σουρτζή.

ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ-ΛΟΥΔΙΑ-ΑΛΙΑΚΜΟΝΑ

Κική Μπαϊρακταρίδου

Στο πλαίσιο του έργου «Δακτυλιώσεις πουλιών εντός της ζώνης ΖΕΠ «ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ-ΛΟΥΔΙΑ-ΑΛΙΑΚΜΟΝΑ-ΑΛΥΚΗ ΚΙΤΡΟΥΣ με τον κωδ. GR1220010» πραγματοποιήθηκαν δακτυλιώσεις την άνοιξη, το καλοκαίρι και το φθινόπωρο του 2022.

Την άνοιξη οι δακτυλιώσεις έγιναν στο Καλοχώρι, με διάρκεια 5 ημερών και στόχο την παγίδευση παρυδάτιων πουλιών. Συνολικά δακτυλιώθηκαν 6 πουλιά από 4 είδη, δύο άτομα Μαχητών και δύο άτομα Λασπότρυγγα, μία Κουκουβάγια και ένας Δενδροσπουργίτης. Συμμετείχαν ο Μπάμπης Αλιβιζάτος και η Πηνελόπη Καραγιάννη.

Το καλοκαίρι οι δακτυλιώσεις έλαβαν χώρα στη Νέα Αγαθούπολη, με διάρκεια 7 ημερών και στόχο τα στρουθιομορφα. Συνολικά δακτυλιώθηκαν 129 πουλιά από 20 είδη. Πιο κοινά είδη ήταν η Καλαμοποταμίδα, η Τσιχλοποταμίδα

και ο Αετομάχος, ενώ δακτυλιώθηκαν και 5 Μελισσοφάγοι. Συμμετείχαν η Elisabeth Navarrete και η Κική Μπαϊρακταρίδου.

Το φθινόπωρο οι δακτυλιώσεις έγιναν στη Νέα Αγαθούπολη, με διάρκεια 7 ημερών και δακτυλιώθηκαν 238 πουλιά από 16 είδη με πιο κοινά το Δενδροφυλλοσκόπο (113 άτομα), το Καλαμοτσίχλο και το Ψευταηδόνι. Επιπρόσθετα δακτυλιώθηκαν και 8 άτομα Ψαθοποταμίδας. Συμμετείχαν η Elisabeth Navarrete, η Κική Μπαϊρακταρίδου και ο Άρης Βούρος.

Ενδιαφέρον είχε η επανασύλληψη μιας Τσιχλοποταμίδας που είχε δακτυλιωθεί από την δική μας ομάδα το καλοκαίρι 2021 και ξαναπιάστηκε ένα χρόνο μετά, όπως και ένα Ψευταηδόνι.

Ανάδοχος του προγράμματος είναι η Adens AE

Ψαθοποταμίδα (φωτο: Κική Μπαϊρακταρίδου)

Βαλκανικός Δρυοκολάπτης (φωτο: Κική Μπαϊρακταρίδου)

Βουνοτσιροβάκος
(φωτο: Κική Μπαϊρακταρίδου)

Μελισσοφάγος
(φωτο: Κική Μπαϊρακταρίδου)

ΡΟΔΟΠΗ

Χαράλαμπος Αλιβιζάτος
Δρ. ορνιθολόγος
E-mail: xaraaliv@otenet.gr

Κατά το 2022 πραγματοποιήθηκαν δύο αποστολές δακτυλιώσεων στην Οροσειρά Ροδόπης. Το καλοκαίρι έγινε αποστολή στο Φρακτό και στο Μελισσόρεμα και το φθινόπωρο στο Μελισσόρεμα.

Το καλοκαίρι οι δακτυλιώσεις έγιναν το διάστημα 16-21 Ιουνίου. Συγκεκριμένα, έγιναν στις 16-19/6 στο Φρακτό (Βιλαώρα) και 19-21/6 στο Μελισσόρεμα (κοντά στο Παρανέστι). Στο Φρακτό τα δίχτυα στήθηκαν στις παρυφές πευκοδάσους, σε θάμνους και λιβάδι (ένα απόγευμα και σε ρέμα σε κοντινή περιοχή), ενώ στο Μελισσόρεμα, στήθηκαν σε παραποτάμιο δάσος, ρέμα και σε θάμνους.

Συνολικά δακτυλιώθηκαν 47 πουλιά από 19 είδη. Τα πιο πολυάριθμα ήταν ο Καλόγερος *Parus major*, ο Κοκκινολαίμης *Erithacus rubecula* και η Καστανοπαπαδίτσα *Roecile palustris*. Το πιο αξιόλογο ήταν ο Νεροκότσυφας *Cinclus cinclus*, είδος που δεν έχει δακτυλιωθεί πουθενά αλλού στην Ελλάδα εκτός από την περιοχή της Ροδόπης.

Το φθινόπωρο οι δακτυλιώσεις πραγματοποιήθηκαν στις 5-10 Σεπτεμβρίου. Τα δίχτυα στήθηκαν στα ίδια ενδιαιτήματα με το καλοκαίρι, αλλά σε μεγαλύτερους αριθμούς. Συνολικά δακτυλιώθηκαν 233 πουλιά από 28 είδη. Τα πιο πολυάριθμα είδη ήταν ο Θαμνοφυλλοσκόπος *Phylloscopus trochilus*, ο

Μαυροσκούφης *Sylvia atricapilla*, ο Θαμνοτσιροβάκος *S. communis* και ο Κηποτσιροβάκος *S. borin*. Αρκετά είδη δακτυλιώθηκαν για πρώτη φορά στην περιοχή, εκ των οποίων το πιο αξιόλογο ήταν το Σαΐνι *Accipiter brevipes*.

Υπήρξαν αρκετές επανασυλλήψεις πουλιών που δακτυλίωσε η ομάδα μας. Η πιο αξιόλογη ήταν αυτή ενός Κλειδωνά *Roecile lugubris* που είχε δακτυλιωθεί το καλοκαίρι και ξαναπιάστηκε το φθινόπωρο.

Οι δακτυλιώσεις πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια του Έργου «Δακτυλιώσεις Ειδών Ορνιθοπανίδας». Αναθέτουσα αρχή: Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Νέστου – Βιστωνίδας και Ροδόπης. Υλοποίηση του Έργου: ADENS Α.Ε. Στις δακτυλιώσεις συμμετείχαν: Χ. Αλιβιζάτος, Π. Καραγιάννη, Σ. Καλπάκης, Λ. Ζάχαρη, και από τη Μονάδα Ε. Γρηγοριάδου, Β. Κονιδάρη, Ε. Γούναρη, Π. Σαμαρά, Ε. Κωτσάκη και Α. Σωτηρίου.

Σαΐνι από το Μελισσόρεμα Παρνεστίου (φώτο: Π. Καραγιάννη)

ΦΘΙΩΤΙΔΑ

Μαρία Δημάκη
Δρ βιολογικών επιστημών
E-mail: mdim@gnhm.gr

Την άνοιξη 2022, πραγματοποιήθηκαν δακτυλιώσεις πουλιών από την 22^η έως την 27^η Απριλίου. Οι δακτυλιώσεις πραγματοποιήθηκαν στην περιοχή Αγία Τριάδα και στις εκβολές του ποταμού Βοάγριου, στην περιοχή του Αγίου Σεραφείμ. Συνολικά πιάστηκαν και δακτυλιώθηκαν 117 πουλιά, που ανήκουν στα Στρουθιόμορφα (μικροπούλια). Τα πιο κοινά είδη ήταν ο Σπιτοσπουργίτης *Passer domesticus* και η Σχοινοποταμίδα *Acrocephalus schoenobaenus*. Σημαντική ήταν η δακτυλίωση μίας Καρακάξας *Pica pica*, καθώς πολύ δύσκολα πιάνονται στα δίχτυα. Συνολικά, την άνοιξη, δακτυλιώθηκαν 16 διαφορετικά είδη πτηνών.

Το φθινόπωρο οι δακτυλιώσεις πραγματοποιήθηκαν στην Οίτη, στην περιοχή Ροδοκάλος, σε υψόμετρο γύρω στα 935 μ. το διάστημα 22-26 Οκτωβρίου. Συνολικά δακτυλιώθηκαν 169 πουλιά. Τα πιο κοινά είδη ήταν ο Κοκκινολαίμης *Erithacus rubecula*, ο Θαμνοψάλτης *Prunella modularis*, ο Πυροβασιλίσκος *Regulus ignicapillus* και ο Δενδροφυλλοσκόπος *Phylloscopus collybita*. Συνολικά, δακτυλιώθηκαν 16 διαφορετικά είδη πτηνών που ανήκουν στα Στρουθιόμορφα.

ΕΠΑΝΕΥΡΕΣΕΙΣ

Ενδιαφέρον είναι το ότι είχαμε αρκετές επανασυλλήψεις πουλιών που δακτυλώσαμε το 2021.

Συγκεκριμένα, έναν Μαυροτσιροβάκο *S. melanocephala*, ένα Αηδόνη *L. megarhynchos*, ένα Ψευταηδόνη *C. cetti*, ένα Σπιτοσπουργίτη *Passer domesticus* και ένα Σταβλοχελίδονο *H. rustica*. Τρία από αυτά τα είδη: ο Μαυροτσιροβάκος, το Ψευταηδόνη και ο Σπιτοσπουργίτης μένουν μόνιμα στην περιοχή, δεν μεταναστεύουν. Το Αηδόνη και το Σταβλοχελίδονο είναι μεταναστευτικά είδη που φωλιάζουν στην περιοχή και έχει ιδιαίτερη αξία το ότι μετά τη δακτυλίωσή τους μετανάστευσαν στην Αφρική και επέστρεψαν στο ίδιο μέρος ώστε μετά από έναν χρόνο τα ξαναπιάσαμε στα δίχτυα μας.

Οι δακτυλιώσεις πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Έργου: Υπηρεσίες δακτυλίωσης ειδών ορνιθοπανίδας του Υποέργου 1 της Πράξης «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ, ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΟΥ ΤΕΩΣ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΡΥΜΟΥ ΟΙΤΗΣ, ΚΟΙΛΑΔΑΣ ΣΠΕΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΜΑΛΙΑΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ» του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ταμείο Συνοχής) και από εθνικούς πόρους μέσω του ΠΔΕ. Αναθέτουσα αρχή: Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Παρνασσού, Οίτης και Προστατευόμενων Περιοχών Στερεάς Ελλάδας (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.). Υλοποίηση του Έργου: EcoStudies PC. Στις δακτυλιώσεις συμμετείχαν: Μ. Δημάκη, Γ. Ιωαννίδης, Μ. Λυκογιώργου, Χ. Νίνου.

Το Αηδόνι που πιάστηκε το 2022 και είχε δακτυλιωθεί την προηγούμενη χρονιά (φωτο: Μ. Δημάκη).

ΚΟΡΩΝΕΙΑ – ΒΟΛΒΗ

Κική Μπαϊρακταρίδου

Στα πλαίσια του έργου «Δακτυλιώσεις πτηνών στο Εθνικό Πάρκο Λιμνών Κορώνειας – Βόλβης και Μακεδονικών Τεμπών (ΕΠΚΒ) και διερεύνηση της συχνότητας εμφάνισης παθογόνων μικροοργανισμών σε εξωπαράσιτα» έλαβαν χώρα δακτυλιώσεις στη λίμνη Κορώνεια και λίμνη Βόλβη την άνοιξη, το καλοκαίρι και το φθινόπωρο.

Στις 14-21 Απριλίου 2022, έγιναν δακτυλιώσεις σε δύο σημεία. Συμμετείχαν οι Χ. Αλιβιζάτος, Κ.Μπαϊρακταρίδου, Ε. Navarrete, Ε. Κάρτα, καθώς και εθελοντές. Αρχικά, στο διάστημα 14-16/04/2022, έγιναν δακτυλιώσεις στη Λίμνη Κορώνεια, κοντά στον Άγιο Βασίλειο. Το ενδιαίτημα αποτελείται από καλαμώνες, θαμνώνες, λιβάδια και παρόχθια δάση. Αργότερα, κατά το διάστημα 19-21/04/2022 οι δακτυλιώσεις μεταφέρθηκαν στο Δάσος Απολλωνίας. Το ενδιαίτημα ήταν διάκενο δάσος και θαμνώνες. Δακτυλιώθηκαν συνολικά 143 πουλιά

από 14 είδη. Πιο κοινά είδη ο Μαυροσκούφης και το Αηδόνι, ενώ δακτυλιώθηκε και ένας Μαυρομυγοχάφτης και δύο Κρικομυγοχάφτες. Υπήρξε επανασύλληψη Καλόγερου που είχε δακτυλιωθεί δύο χρόνια πριν στην περιοχή.

Οι καλοκαιρινές δακτυλιώσεις με στόχο τα παρυδάτια έγιναν στις 2-5 Αυγούστου στις εκβολές ρέματος Μοδίου και Δάσος Απολλωνίας. Συμμετείχαν ο Χ. Αλιβιζάτος, η Π. Καραγιάννη και η Ε. Κάρτα. Συνολικά δακτυλιώθηκαν 84 πουλιά από 23 είδη, κυρίως στρουθιόμορφα, με κοινότερα το Αηδόνι, το Ψευταηδόνι και την Αλκυόνη. Επίσης, δακτυλιώθηκε ένας Συκοφάγος και 5 Ακτίτες. Υπήρξε και επανασύλληψη Ακτίτη στο Ρέμα Μοδίου που είχε δακτυλιωθεί στο Δάσος Απολλωνίας ένα χρόνο πριν.

Οι φθινοπωρινές δακτυλιώσεις έλαβαν χώρα στις 27/8 έως τις 3/9 στο Δάσος

Απολλωνίας, με συμμετέχοντες την Ε. Navarrete, την Ε. Κάρτα και την Κ.Μπαϊρακταρίδου. Δακτυλιώθηκαν συνολικά 440 πουλιά από 20 είδη με πιο κοινά το Θαμνοφυλλοσκόπο (165 άτομα), τον Κηποτσιροβάκο, το Μαυροσκούφη και το Θαμνοτσιροβάκο. Επιπρόσθετα

δακτυλιώθηκαν ένας Πράσινος Δρυοκολάπτης και ένας Καλαμοτριλιστής.

Ανάδοχος του προγράμματος είναι η Adens AE

Θαμνοτσιροβάκος (φωτο: Κική Μπαϊρακταρίδου)

Καλαμοτριλιστής (φωτο: Κική Μπαϊρακταρίδου)

Πράσινος δρυοκολάπτης (φωτο: Κική Μπαϊρακταρίδου)

ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ (ΟΣΑ)

Χρήστος Μπαρμπούτης
Ελληνική ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ Εταιρεία
E-mail: cbarboutis@ornithologiki.gr

Ο Ορνιθολογικός Σταθμός Αντικυθήρων (ΟΣΑ) αποτελεί τη βάση ενός πολυετούς Προγράμματος της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας με περιοχή δραστηριοποίησης το νησί των Αντικυθήρων, τον ευρύτερο θαλάσσιο χώρο και τις παρακείμενες νησίδες. Βασικός στόχος του προγράμματος είναι η παρακολούθηση και μελέτη του παγκόσμιου φαινομένου της μετανάστευσης των πουλιών με απώτερο σκοπό την προστασία τους σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο.

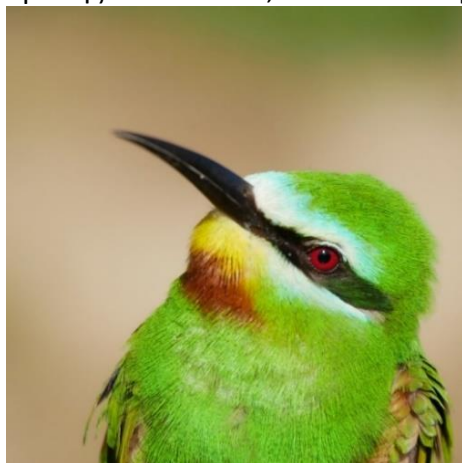
Παράλληλος στόχος του προγράμματος αποτελεί η ορνιθολογική και οικολογική έρευνα και εκπαίδευση στο φυσικό περιβάλλον της περιοχής. Μια από τις βασικές δράσεις του Σταθμού είναι η «Παρακολούθηση της μετανάστευσης με την μέθοδο των Δακτυλιώσεων» που πραγματοποιείτε κάθε χρόνο, από τα τέλη Μαρτίου μέχρι τα τέλη Μαΐου και κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου.

Κατά τη διάρκεια λειτουργίας της δράσης το 2022, δακτυλιώθηκαν

συνολικά 6,354 πουλιά από 65 είδη. Πιο συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια τη ανοιξιάτικης περιόδου δακτυλιώθηκαν 5,537 πουλιά από 63 είδη. Αντίστοιχα κατά φθινοπωρινή περίοδο 817 πουλιά από 37 είδη. Το πολυπληθέστερο είδος ήταν ο Κηποτσιροβάκος *Sylvia borin*, ενώ αξιοσημείωτα είδη που δακτυλιώθηκαν ήταν το Αγιοπούλι *Pastor roseus* (ένα άτομο) και ο Πράσινος μελισσοφάγος *Merops persicus* (τρία άτομα). Όλες οι καταγραφές είναι αναρτημένες στο <https://www.trektellen.nl/site/totals/1696/2022>.

Επιπροσθέτως, δακτυλιώθηκαν και 31 άτομα Μαυροπετρίτη *Falco eleonora* στα πλαίσια της δράσης προστασία του είδους.

Όλες οι δράσεις του ΟΣΑ υλοποιούνται με τη συνδρομή εθελοντών. Δηλώσεις συμμετοχής στο <https://ornithologiki.gr/osa>

Πράσινος μελισσοφάγος (φώτο: Χ. Μπαρμπούτης/ Ελληνική ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ Εταιρεία)

Αγιοπούλι (φώτο : Χ. Μπαρμπούτης/ Ελληνική ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ Εταιρεία)

ΠΟΡΤΟ ΛΑΓΟΣ & ΚΟΜΟΤΗΝΗ

Πηνελόπη Καραγιάννη
MSc Ornithologist

Κατά το 2022 πραγματοποιήθηκαν τέσσερις αποστολές δακτυλιώσεων στην ευρύτερη περιοχή της μονάδας Δέλτα Νέστου – Βιστωνίδας – Ισμαρίδας.

Την **Άνοιξη** έγινε αποστολή στο Πόρτο Λάγος και στους αλμυρόβαλτους της Λαφρούδας, Αλμύρα Βελόνης. Στις 25/4-2/5/22 δακτυλιώθηκαν συνολικά 65 πουλιά από 13 είδη. Τα είδη που δακτυλιώθηκαν σε μεγαλύτερους αριθμούς ήταν ο Λασπότρυγγας (*Tringa glareola*), που δακτυλιώθηκε μόνο στην Αλμύρα Βελόνης, η Νανοσκαλίδρα (*Calidris minuta*) και η Λασποσκαλίδρα (*Calidris alpina*), που δακτυλιώθηκαν μόνο στο Πόρτο Λάγος. Το πιο αξιοσημείωτο είδος που δακτυλιώθηκε ήταν ο Καλαμοκανάς (*Himantopus himantopus*), που δακτυλιώθηκε για πρώτη φορά στην περιοχή. Επίσης αξιοσημείωτη είναι η επανεύρεση Λασπότρυγγα με σουηδικό δαχτυλίδι. Αξίζει να σημειωθεί η σύλληψη 64 νυχτερίδων σε μια νύχτα και το πιο σημαντικό η καταγραφή ενός καινούργιου είδους για την Ελλάδα.

Τον **Ιούνιο** έγινε αποστολή για τη δακτυλίωση κίρκινεζιών στις τεχνητές φωλιές του φορέα. Αν και δεν υπήρχαν πολλές φωλιές που κατοικήθηκαν και δακτυλιώθηκε μικρός αριθμός νεοσσών έγινε περιήγηση και στις τεχνητές φωλιές Βραχοκίρκινεζων και Χαλκοκουρούνων και δόθηκαν οδηγίες για την επόμενη αναπαραγωγική χρονιά. Δακτυλιώθηκαν 4 νεοσσοί Βραχοκίρκινεζων (*Falco tinnunculus*), 2

νεοσσοί Κίρκινεζιών (*Falco naumanni*) και 1 Κουκουβάγια (*Athya noctua*) που χρησιμοποιούσε την τεχνητή φωλιά ως roost.

Το **Καλοκαίρι** οι δακτυλιώσεις έγιναν στη λιμνοθάλασσα της Λάφρης. Τα δίχτυα στήθηκαν στη θάλασσα για τη δακτυλίωση παρυδάτιων. Κατά τις δακτυλιώσεις το διάστημα 21-28/08/2022, δακτυλιώθηκαν συνολικά 101 πουλιά από 28 είδη. Τα πιο πολυάριθμα είδη ήταν η Νανοσκαλίδρα (*Calidris minuta*), ο Θαμνοσιροβάκος (*Sylvia communis*) και η Λασποσκαλίδρα (*Calidris alpina*). Από τα υπόλοιπα, αξιόλογο είδος είναι ο Κρικομυγοχαύτης (*Ficedula albicollis*) που δεν είχε δακτυλιωθεί προηγουμένως στην περιοχή.

Το **Φθινόπωρο** οι δακτυλιώσεις πραγματοποιήθηκαν το Νοέμβριο. Κατά τις δακτυλιώσεις στις 11-17/11/2022, δακτυλιώθηκαν συνολικά 197 πουλιά σε 11 είδη. Τα πιο πολυάριθμα είδη ήταν το Καλαμοσιόχλονο (*Emberiza schoeniclus*), που αντιπροσωπευόταν από 3 υποείδη (*E. s. schoeniclus*, *E. s. stresemanni* & *E. s. ukraineae*), ενώ ακολουθούσαν ο Δενδροφυλλοσκόπος (*Phylloscopus collybita*) και ο Κοκκινολαίμης (*Erithacus rubecula*). Αξιόλογη είναι η δακτυλίωση του Θαμνοψάλτη (*Prunella modularis*) και της Τσίχλας (*Turdus philomelos*) που δακτυλιώθηκαν για πρώτη φορά στην ευρύτερη περιοχή καθώς και 7 Χειμωνογλάρονων (*Thalasseus sandvicensis*), είδος που έχει να

δακτυλιωθεί στην περιοχή από τη δεκαετία του 1980.

Λευκοσκαλίδρα (*Calidris alba*) (φωτο: Π. Καραγιάννη)

Οι δακτυλιώσεις πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια του Έργου «Υλοποίηση Προγράμματος Παρακολούθησης μετακινήσεων και άλλων βιολογικών παραμέτρων ορνιθοπανίδας».

Αναθέτουσα αρχή: Μονάδα Διαχείρισης Δέλτα Νέστου – Βιστωνίδας και Ροδόπης.
Υλοποίηση του Έργου: ADENS A.E.

Στις δακτυλιώσεις συμμετείχαν: Χ. Αλιβιζάτος, Π. Καραγιάννη, Κ. Μπαϊρακταρίδου, Α. Βούρος, Σ. Καλπάκης, Λ. Ζάχαρη και Β. Παύλου, ενώ από τη Μονάδα Ε. Γρηγοριάδου, Ε. Πατετσίνη, Β. Τερζής, Σ. Μιχαηλίδου και Λ. Ζλατίνη.

ΔΑΚΤΥΛΙΩΣΕΙΣ ΧΟΥΛΙΑΡΟΜΥΤΑΣ ΚΑΙ ΧΑΛΚΟΚΟΤΑΣ

Σάββας Καζαντζίδης
Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών/ΕΛΓΟ “ΔΗΜΗΤΡΑ”
E-mail: savkaz@fri.gr

Οι Χουλιανομύτες και οι Χαλκόκοτες αν κι έχουν ευρεία κατανομή στην Ευρώπη ελάχιστα έχουν μελετηθεί μέχρι σήμερα. Στη χώρα μας γνωρίζουμε τον αναπαραγόμενο πληθυσμό τους και τις θέσεις (αποικίες) όπου φωλιάζουν, ωστόσο, λίγα είναι γνωστά για την οικολογία, τη βιολογία και τις μεταναστευτικές διαδρομές που ακολουθούν για τις περιοχές διαχείμασής τους.

Για να αποκαλύψουμε κάποια από τα μυστικά της ζωής αυτών των δύο ειδών ξεκινήσαμε* το 2019 μια έρευνα περιλαμβάνοντας τη δακτυλίωση ως μέθοδο για τη μελέτη της μετανάστευσής τους. Η δακτυλίωση πραγματοποιήθηκε σε νεοσσούς σε

τρεις αποικίες στην Ελλάδα (Λίμνη Κερκίνη, Δέλτα Αξιού και νησίδα Πρασσούδι μεταξύ Ηγουμενίτσας και Κέρκυρας).

Η δακτυλίωση περιλάμβανε την τοποθέτηση ενός μεταλλικού δακτυλιδιού στο δεξί πόδι κι ενός πλαστικού στο αριστερό. Το πλαστικό δακτυλίδι είναι λευκό με μαύρο τετραψήφιο κωδικό που καθορίστηκε μετά από συνεννόηση με τους συντονιστές της έγχρωμης δακτυλίωσης αυτών των ειδών στην Ευρώπη. Σκοπός της δακτυλίωσης με έγχρωμα πλαστικά δακτυλίδια είναι ο εύκολος εντοπισμός τους στο πεδίο, από απόσταση (με κιάλια ή τηλεσκόπιο), κάτι που διευκολύνει τη

συλλογή στοιχείων για την κατανομή τους. Η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται ευρέως στον κόσμο και είναι απόλυτα ασφαλής για τα πουλιά.

Από τις Χουλιαρομούτες που δακτυλιώσαμε στην Ελλάδα μέχρι σήμερα (συνολικά 137 πουλιά), τουλάχιστον 60 παρατηρήθηκαν στο πεδίο από μία έως δέκα φορές η κάθε μία. Αν και οι περισσότερες βρέθηκαν κοντά στις περιοχές δακτυλίωσής τους, πολλές ήταν αυτές που εντοπίστηκαν και φωτογραφήθηκαν μακρύτερα, σε διάφορες περιοχές στην Ελλάδα. Επιπλέον, κάποιες από αυτές παρατηρήθηκαν στο εξωτερικό και συγκεκριμένα στην Τυνησία, την Τουρκία και το Μαυροβούνιο. Από την ημερομηνία επανεύρεσης φαίνεται ότι τα πουλιά που δακτυλιώθηκαν στην Κερκίνη και το Δέλτα Αξιού διαχειμάζουν στο Δέλτα Gediz κοντά στη Σμύρνη (Τουρκία) και στους παράκτιους υγροτόπους της Τυνησίας (όπου φαίνεται ότι διαχειμάζουν πολλά από τα πουλιά που αναπαράγονται στην Ευρώπη (Ουγγαρία, Ιταλία, Γαλλία). Αν και τα έως τώρα στοιχεία είναι σχετικά λίγα αρχίζει να αχνοφαίνεται ο τρόπος μετανάστευσης και οι περιοχές διαχείμασής τους.

Από τις Χαλκόκοτες που δακτυλιώσαμε στην Ελλάδα μέχρι σήμερα (συνολικά 80 πουλιά), ελάχιστες παρατηρήθηκαν στη χώρα μας και μόνο ένα πουλί παρατηρήθηκε στο εξωτερικό. Πρόκειται για πουλί που δακτυλιώθηκε στο Πρασσούδι και παρατηρήθηκε μετά από δύο έτη στις μεσογειακές ακτές του βόρειου Μαρόκου. Αν και δεν είναι ακόμη γνωστές οι διαδρομές που ακολουθούν κατά τη μετανάστευσή τους καθώς και οι περιοχές διαχείμασης, υποθέτουμε ότι αυτές διαχειμάζουν στις ακτές της

βορειοδυτικής Αφρικής όπου διαχειμάζουν Χαλκόκοτες από διάφορες χώρες της Ευρώπης και την Ουκρανία. Ωστόσο, θα χρειαστεί επιπλέον έρευνα για να κατανοήσουμε πλήρως τις διαδρομές της.

Η χρήση των πλαστικών δακτυλιδιών βελτίωσε θεαματικά τις γνώσεις μας για τη μετανάστευση των ειδών αυτών σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα και η έρευνά μας θα συνεχιστεί ελπίζοντας να μάθουμε ακόμη περισσότερα.

Η Χουλιαρομούτα ΤΑΑΡ φωτογραφημένη στη φωλιά της λίγο μετά τη δακτυλίωσή της το 2019 (φωτο: Θόδωρος Ναζηρίδης).

Πολύ σημαντική ήταν η συμμετοχή στη δακτυλίωση και γενικότερα στην έρευνά μας του προσωπικού των πρώην Φορέων Διαχείρισης Λίμνης Κερκίνης (Θόδωρος Ναζηρίδης, Κώστας Παπαδόπουλος και Σωτήρης Μούντζελος), Προστατευομένων περιοχών Θερμαϊκού Κόλπου (Εύα Κατράνα) και Δέλτα Καλαμά – Αχέροντα (Εύα Συντιχάκη, Νίκος Μπούκας). Τους ευχαριστούμε ιδιαίτερα γι αυτό. Θερμές ευχαριστίες οφείλουμε στους πολλούς

παρατηρητές και φωτογράφους άγριας φύσης που μας έστειλαν φωτογραφίες και πληροφορίες για τα δακτυλιωμένα πουλιά που έβρισκαν και φωτογράφιζαν σ' όλη την Ελλάδα. Χάρη στις προσπάθειές τους και στον κόπο που κάνουν για να μας ενημερώσουν μαθαίνουμε όλο και περισσότερα για την πολύ ενδιαφέρουσα ζωή αυτών των πουλιών.

* Η έρευνα πραγματοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών/ ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ με το Ελληνικό Κέντρο Δακτυλίωσης Πουλιών σε συνεργασία με τους πρώην Φορείς Διαχείρισης Λίμνης Κερκίνης, Προστατευομένων περιοχών Θερμαϊκού Κόλπου και Δέλτα Καλαμά – Αχέροντα.

Η Χουλιαρομούτα TAAP φωτογραφημένη στην Τυνησία, δύο χρόνια μετά τη δακτυλίωσή της. Αξίζει να σημειώσουμε ότι η Χουλιαρομούτα με το δακτυλίδι TAAP ένα χρόνο μετά την παρατήρησή της στην Τυνησία βρέθηκε στο Μαυροβούνιο ενώ τον Δεκέμβριο 2022 ήταν στην Κερκίνη! Η Χουλιαρομούτα με το δακτυλίδι JFH3 δακτυλιώθηκε στην Ουγγαρία (φωτο: H. Azafzaf).

ΔΑΚΤΥΛΙΩΣΕΙΣ ΚΙΡΚΙΝΕΖΙΩΝ ΣΤΑ ΛΕΧΑΙΝΑ ΗΛΕΙΑΣ

Μαρία Δημάκη
Δρ Βιολογικών Επιστημών
E-mail: mdim@gnhm.gr

Τον Ιούνιο πραγματοποιήθηκαν δακτυλιώσεις νεοσσών Κιρκινεζιών στα Λεχαινά Ηλείας όπου έχουν τοποθετηθεί τεχνητές φωλιές. Στους νεοσσούς τοποθετήθηκαν δύο δαχτυλίδια, ένα σε κάθε πόδι: α) στο δεξί πόδι μεταλλικό δαχτυλίδι και β) στο αριστερό τοποθετήθηκε χρωματιστό δαχτυλίδι χρώματος βυσσινί ή πορτοκαλί, με 3 χαρακτήρες (ένα γράμμα και 2 αριθμούς), (οι εταιρείες σταμάτησαν να φτιάχνουν βυσσινί δαχτυλίδια). Συνολικά δακτυλιώθηκαν 124 νεοσσοί από 33 φωλιές.

ΕΠΑΝΕΥΡΕΣΕΙΣ

Κατά το 2022 εντοπίσαμε στην περιοχή δύο Κιρκινέζια με χρωματιστά δαχτυλίδια. Οι παρατηρήσεις αυτές είναι πολύ σημαντικές γιατί υποδηλώνουν πως τουλάχιστον κάποια νεαρά άτομα επιστρέφουν στο μέρος που γεννήθηκαν.

Οι δακτυλιώσεις πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Έργου: «Παρακολούθηση (Monitoring) του Κιρκινεζιού (*Falco naumanni*) στα Λεχαινά και στην ευρύτερη περιοχή» στα πλαίσια υλοποίησης του πακέτου εργασίας Π.4.4 «ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΙΡΚΙΝΕΖΙΟΥ ΣΤΑ ΛΕΧΑΙΝΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ» της πράξης «Επιχορήγηση του Φορέα Διαχείρισης Υγροτόπων Κοτυχίου Στροφυλιάς & Κυπαρισσιακού Κόλπου για Δράσεις Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, Ειδών και Οικοτόπων», με κωδικό ΟΠΣ 5033024 και Κωδικό πράξης ΣΑ: ΣΑ2019ΣΕ27510024. Αναθέτουσα αρχή: Μονάδα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Υγροτόπων Κοτυχίου - Στροφυλιάς και Προστατευόμενων Περιοχών Δυτικής Πελοποννήσου του Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α. Υλοποίηση του Έργου: EcoStudies PC. Στις δακτυλιώσεις συμμετείχαν: Μ. Δημάκη, Γ. Ιωαννίδης.

Το αρσενικό Κιρκινέζι με το χρωματιστό δαχτυλίδι Α26 (φωτο: Μ. Δημάκη).

ΔΑΚΤΥΛΙΩΣΕΙΣ ΠΕΛΑΡΓΩΝ 2022

Εύα Στετς

1. Νομός Ιωαννίνων

Στις 23.06.2022 και 24.06.2022 πραγματοποιήθηκε δακτυλίωση των νεοσσών Λευκών Πελαργών (*Ciconia ciconia*) στις φωλιές στον Νομό Ιωαννίνων. Δακτυλιώθηκαν συνολικά 44 νεοσσοί σε δεκαπέντε φωλιές: 2 νεοσσοί στο "Crystal Palace" και 2 στο Νεοχώρι, 3 στους Λογγάδες, 3 στην Ελεούσα, 3 στο Πετσάλι, 3 στο Καλπάκι, 4 στην Άνω Λαψίστα (από μια φωλιά σε κάθε μέρος) επίσης και 24 νεοσσοί στον οικισμό Παρακάλαμος (8 φωλιές στις οποίες: 2 φωλιές ήταν με 2 νεοσσούς, 2 φωλιές με 4 νεοσσούς και 4 φωλιές με 3 νεοσσούς).

Στην πλειοψηφία των φωλιών που πραγματοποιήθηκε δακτυλίωση υπήρχαν 3 νεοσσοί (HPm3 – σε συνολικά 8 φωλιές), ακολουθούν οι φωλιές με 2 νεοσσούς (HPm2 – σε 4 φωλιές) και τέλος με 4 νεοσσούς (HPm4 – στις 3 φωλιές). Αντίθετα με άλλες χρονιές, δεν εντοπιστήκαν φωλιές με 5 νεοσσούς ή με έναν νεοσσό. Ο μικρότερος νεοσσός είχε μήκος του ράμφους 68,05 mm και βάρος 1,800 kg και ο μεγαλύτερος είχε μήκος του ράμφους 119,66 mm και βάρος 3,280 kg. Σε 3 φωλιές υπήρχε γονέας με δακτυλίδι (αναγνωριστήκαν, δείτε περισσότερα στις επανευρέσεις).

Η δακτυλίωση των Λευκών Πελαργών στον Νομό Ιωαννίνων πραγματοποιήθηκε για πέμπτη συνεχόμενη χρονιά, με «επέκταση» στον Παρακάλαμο (2^η χρονιά).

Νεοσσοί πελαργοί με δακτυλίδια λίγο πριν επιστρέψουν στην φωλιά (φωτο: Εύα Στετς).

Στη δράση πήραν μέρος οι δακτυλιωτές: Εύα Στετς (συντονίστρια των δακτυλιώσεων των Λευκών Πελαργών - ΕΚΔΠ και ο Διονύσης Μαμάσης ("Agro" – Γραφείο Περιβαλλοντικών Μελετών). Την οργάνωση, τα δακτυλίδια τύπου ELSA και βοήθεια στη διαδικασία την προσέφερε το προσωπικό της Μονάδας Διαχείρισης Π.Π. Ηπείρου*: Βάντα Νούτσου (υπό εκπαίδευση ειδικός δακτυλιωτής πελαργών) και Κατερίνα Χιωτέλλη, Χρήστος Φελιάς, Παύλος Σώζος και Έλενα Ηλία. Πολύτιμη ήταν η παρουσία του ΔΕΔΔΗΕ της περιοχής (Κοσμάς Παπαδιαμάντης, Γιώργος Βλάχος και ο Θεολόγος Πασχάλης) και

βοήθεια των εθελοντών (Στέργιος Κασσαβέτης, Ταξιάρχης Δανέλης και Μαρία Παγκούτσου).

Δακτυλίωση των νεοσσών πελαργών (Βάντα Νούτσου – Μ.Δ.) υπό την εκπαίδευση της Εύας Στετς.

Όπως γίνεται σε τέτοιου είδους δακτυλίωσεις πραγματοποιήθηκε καθαρισμός των φωλιών από επικίνδυνα υλικά (σπάγκοι, πετονιές, πλαστικά, κτλ). Υλικά επικίνδυνα για νεοσσούς, που στις πρώτες εβδομάδες της ζωής τους μπορούν να μπλέξουν τα άκρα τους με τραγικό αποτέλεσμα. Ευτυχώς, το 2022 στον Ν. Ιωαννίνων δεν εντοπίστηκε τέτοιο περιστατικό.

Επικίνδυνο για τους νεοσσούς υλικό που μαζεύτηκε από τις φωλιές των πελαργών.

*Οι δακτυλίωσεις στον Ν. Ιωαννίνων πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο των δράσεων Π.Ε. 3.6 «Δακτυλίωσεις Πελαργών Στο Πλαίσιο Της Δράσης Π.Ε. 4.5» και Π.Ε.4.5 «Δράσεις Για Την Προστασία Των Πελαργών», του Υποέργου 1 της Πράξης «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ,

ΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΟΥ ΤΕΩΣ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΑΜΒΩΤΙΔΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ» του ΕΠ – ΥΜΕΠΕΡΑΑ με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5033228.

2. Περιοχή της Λίμνης Κάρλας

Στις 27.06.2022 και 28.06.2022 πραγματοποιήθηκε δακτυλίωση νεοσσών Λευκών Πελαργών (*Ciconia ciconia*) στις φωλιές στην περιοχή της Λίμνης Κάρλας. Η δακτυλίωση έγινε σε δύο χωριά με τη βοήθεια του ΔΕΔΔΗΕ, των υπαλλήλων της ΜΔ ΠΠ Θεσσαλίας του ΟΦΥΠΕΚΑ και της ΕΟΕ. Δακτυλιώθηκαν συνολικά 40 νεοσσοί σε δώδεκα φωλιές: 24 στο Στεφανοβίκειο (επτά φωλιές) και 16 στο χωριό Ριζόμυλος (πέντε φωλιές).

Στις περισσότερες φωλιές βρίσκονταν 3 νεοσσοί (ΗΡm3 – σε 5 φωλιές), μετά 4 νεοσσοί (ΗΡm4 – 4 φωλιές), 2 νεοσσοί (ΗΡm2 σε 2 φωλιές) και τέλος μια φωλιά με 5 νεοσσούς (ΗΡm5). Ο μικρότερος νεοσσός είχε μήκος ράμφους 70,41 mm και βάρος 1,950 kg, ο μεγαλύτερος νεοσσός είχε μήκος ράμφους 132,82 mm και βάρος 3,920 kg.

Η δακτυλίωση των Λευκών Πελαργών στην περιοχή της Λίμνης Κάρλας πραγματοποιήθηκε για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά.

Ένας από τους νεοσσούς με το δακτυλίδι του λίγο πριν την επιστροφή στη φωλιά στο Στεφανοβίκειο.

Τέσσερις νεοσσοί μετά την δακτυλίωση στην φωλιά στο χωριό Ριζόμυλος (φωτο: Ιωάννης Βέργος)

Στη δακτυλίωση πήραν μέρος: δακτυλιωτής - Elisabeth Navarrete (ΕΟΕ) και - (υπό εκπαίδευση ειδικός δακτυλιωτής πελαργών) - ο Ιωάννης Βέργος (Μ.Δ. ΠΠ Θεσσαλίας). Όλη διαδικασία έγινε με την καθοδήγηση, συνεννόηση και έγκριση της υπεύθυνης για την συγκεκριμένη δράση – Εύας Στετς (ΕΚΔΠ). Επίσης συμμετείχαν οι υπάλληλοι της ΜΔ ΠΠ Θεσσαλίας: Γεωργία Δεληβαση και Κωνσταντίνος Μάγγος.

3. Κρήτη – δακτυλίωση

Στις 16.06.2022 και 17.06.2022 και για τρίτη συνεχόμενη χρονιά, δακτυλιώθηκαν νεοσσοί Λευκοί Πελαργοί (*Ciconia ciconia*) στις φωλιές στην Κρήτη. Η δακτυλίωση έγινε από το προσωπικό του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης του Πανεπιστημίου Κρήτης με δακτυλίδια τύπου ELSA από την προσωπική προμήθεια της Εύας Στετς.

Δακτυλιώθηκαν 8 νεοσσοί σε δυο φωλιές: 5 στην Πραιτώρια (Ν. Ηρακλείου) και 3 στο οροπέδιο Λασιθίου. Ο μικρότερος νεοσσός είχε μήκος του ράμφους 75,20 mm και βάρος 2,480 kg, μεγαλύτερος είχε μήκος του ράμφους 109,00 mm και βάρος 3,960 kg. Επίσης, τοποθετήθηκαν δύο δορυφορικοί

πομποί σε 2 νεοσσούς (δυστυχώς δεν επέζησαν στο πρώτο ταξίδι).

Τοποθέτηση δορυφορικού πομπού σε έναν από τους 2 νεοσσούς στην Κρήτη (φωτο: ΜΦΙΚ).

Στη δακτυλίωση πήραν μέρος (και τις δύο μέρες): Μιχάλης Δρετάκης, Λέα Βεντούρα, Κωστής Δαμιανάκης και Σπύρος Λιαπάκης (Ομάδα ΜΦΙΚ). Την πρώτη μέρα βοήθησαν από τον ΔΕΔΔΗΕ: Χαράλαμπος Τσιχλάκης, Κυριάκος Σιδεράκης και ο Μανώλης Δελημιχάλης. Τη δεύτερη μέρα βοήθησαν: Μανώλης Ρουκουνάκης (Περιφερειακή Ενότητα Άγιου Νικολάου) και από την Πυροσβεστική Αθανάσιος Μπούρας και Γεώργιος Μανωλόπουλος.

Σημείωση: Οι φωλιές στην Κρήτη αποτελούν ένα πολύ ενδιαφέρον φαινόμενο (φώλιασμα σε μεγάλη απόσταση στεριά - θάλασσα) και είναι οι νοτιότερες φωλιές στην Ευρώπη.

Συνολικά σε όλη την Ελλάδα το 2022 δακτυλιώθηκαν 493 Λευκοί Πελαργοί. Συγκεκριμένα: 147 στην περιοχή της Ξάνθης (Σάσα Μιχαηλίδου), 134 στον Έβρο (Ελένη Μακρυγιάννη), 55 στην περιοχή της Βόλβης (Λίλα Κάρτα), 44 στον Νομό Ιωαννίνων (Εύα Στετς), 40 στην περιοχή Λ. Κάρλας (Elisabeth Navarrete), 28 στο Μεσολόγγι (Διονύσης Μαμάσης), 9 στη Λέσβο (Ελένη Γαληνού) και 8 στην Κρήτη (ομάδα ΜΦΙΚ). Επίσης, 28 πελαργοί μετά από περιθάλψη και πριν την

απελευθέρωσή τους, στη Δράση για την Άγρια Ζωή (Λίλα Κάρτα). Συνολικός αριθμός: 465 νεοσσοί πελαργοί στις φωλιές και 28 από περιθάλαψη = 493

ΕΠΑΝΕΥΡΕΣΕΙΣ ΠΕΛΑΡΓΩΝ – 2022

1. Νομός Ιωαννίνων – επανευρέσεις

Κατά τη δακτυλίωση των νεοσσών εντοπιστήκαν στις φωλιές 3 πελαργοί – γονείς με δακτυλίδια (GRA 51688, GRA 52401, GRA 52981). Νωρίτερα βρέθηκε ένας νεκρός (ενήλικος) πελαργός (GRA 51680). Όλοι με καταγωγή από την περιοχή. Υπήρχε μια επανεύρεση πελαργού (GRA 52872) από την ίδια περιοχή που παρατηρήθηκε στην Κρήτη σε “non breeding fraction”. Συνολικά από την περιοχή Ιωαννίνων το 2022 υπήρχαν 5 επανευρέσεις.

GRA 52401 - περιοχή Ιωαννίνων, (ένας από τους τρεις) γονέας με μικρά (φωτο: Στέργιος Κασσαβέτης).

2. Περιοχή της Λίμνης Κάρλας – επανευρέσεις

Σε “non breeding fraction”, στην περιοχή Βόλβης, υπήρχε επανεύρεση του πελαργού (GRA 53490). Ο πελαργός (του 2021) κατάγεται από την περιοχή της Λίμνης Κάρλας (Στεφανοβίκειο). Από την ίδια (και στην ίδια) περιοχή (Στεφανοβίκειο) βρέθηκε νεκρός ο πελαργός του 2022 (GRA

53545). Συνολικά 2 επανευρέσεις από (και στην) περιοχή Κάρλας.

GRA 53490 από την Λ. Κάρλα – επανεύρεση “non breeding fraction”, περιοχή Βόλβης (φωτο : Λ. Κάρτα)

3. Κρήτη – επανευρέσεις

Από τις δακτυλίωσεις των νεοσσών που έγιναν από την ομάδα ΜΦΙΚ στην Κρήτη υπήρχαν 4 επανευρέσεις. Ένας, του 2021, παρατηρήθηκε (ζωντανός) στην Παλαιστίνη (GRA 52776). Άλλοι τρεις (του 2022) παρατηρήθηκαν στην αρχή της μετανάστευσης: GRA 52778 (με πομπό) – νεκρός στο Ισραήλ, GRA 52784 (με πομπό) – νεκρός στην Αίγυπτο και (ζωντανός) στην Κρήτη ο GRA 52785. Επανευρέσεις στην Κρήτη υπήρχαν και με πελαργούς (ζωντανούς) από άλλες δυο περιοχές: από την περιοχή Ιωαννίνων ένας σε “non breeding fraction” και (στο πρώτο τους ταξίδι) πέντε από το Μεσολόγγι (GRA 52375, GRA 52377, GRA 52378, GRA 52381 και GRA 52382).

GRA 52377 και GRA 52785, στην Κρήτη, πριν το μεγάλο ταξίδι (φωτο: Μιχάλης Δρετάκης)

Συνολικά το 2022, σε όλη την Ελλάδα υπήρχαν **100** Λευκοί Πελαργοί με δηλωμένες επανευρέσεις (κάποια άτομα είχαν παρατηρηθεί όχι μόνο μια φορά). Ο αριθμός στις επανευρέσεις των Λευκών Πελαργών στην Ελλάδα αποτελεί ρεκόρ, κάτι που δεν είχε γίνει στα χρονικά.

Στις επανευρέσεις των 100 πελαργών περιλαμβάνονται 9 πελαργοί από το εξωτερικό: Τσεχία, Γερμανία, Ουγγαρία, Σλοβακία (από έναν), δύο από την Πολωνία και τρεις από την Κροατία. Οι υπόλοιποι (91 πελαργοί) ήταν με ελληνικά δακτυλίδια (ELSA). Οι περισσότερες επανευρέσεις έγιναν στην περιοχή της Ξάνθης και στην περιοχή της Βόλβης. Λιγότερες επανεύρεσης υπήρχαν από της περιοχές Έβρου, Κρήτης, Ιωαννίνων, Μεσολογίου κ.ά. Οι περισσότερες επανευρέσεις ήταν με ζωντανούς πελαργούς (γονείς στις φωλιές, στο

έδαφος, στην αναζήτηση τροφής, σε “non breeding fraction”, μετανάστευση). Ο μεγαλύτερος σε ηλικία πελαργός ήταν ο GRA 51270 που είχε δακτυλιωθεί το 2013 από την Εύα Στετς και αναγνωρίστηκε από την Σάσα Μιχαηλίδου στην περιοχή της Ξάνθης.

GRA 51270 - μεγαλύτερος σε ηλικία πελαργός με ελληνικό δακτυλίδι (φωτο: Σάσα Μιχαηλίδου).

ΔΑΚΤΥΛΙΩΣΕΙΣ ΛΕΥΚΟΠΕΛΑΡΓΩΝ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΩΝ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ – ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ

Μαμάσης Διονύσης
Περιβαλλοντολόγος M.Sc.
E-mail: d.mamasis@gmail.com

Για 8^η συνεχή χρονιά πραγματοποιήθηκε στο Εθνικό Πάρκο Λιμνοθαλασσών Μεσολογγίου–Αιτωλικού η δακτυλίωση λευκοπελαργών (*Ciconia ciconia*) από την Μονάδα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Μεσολογγίου και Προστατευόμενων Περιοχών Δυτικής Στερεάς Ελλάδας του Ο.ΦΥ.ΠΕ.ΚΑ..

Φωτο. Δ. Μαμάσης

Στις 9 και στις 20 Ιουνίου 2022, από δέκα πελαργοφωλιές (Νεοχώρι, Κατοχή, Πεντάλοφος, Μαγούλα) δακτυλιώθηκαν είκοσι οχτώ νεοσσοί. Στο πόδι (κνήμη) των νεοσσών τοποθετήθηκε ένα πλαστικό δακτυλίδι μαύρου χρώματος τύπου ELSA οκταγωνικού σχήματος και αναγράφοντας τον πενταψήφιο κωδικό (κωδικός χώρας GRA: GRreece-Athens) ως ατομική σήμανση σύμφωνα με τις διεθνείς πρακτικές με στόχο την παρακολούθηση μετανάστευσης του είδους από επανευρέσεις.

Παράλληλα πραγματοποιήθηκαν βιομετρικές μετρήσεις και αφαιρέθηκαν από δώδεκα φωλιές είδη-αντικείμενα που μπορεί να δημιουργήσουν θέμα προς κίνδυνο των πελαργών (ακρωτηριασμός, παραμόρφωση άκρων) όπως σπάγκοι, σακούλες, λινάτσες, είδη ρουχισμού, πλαστικές σακούλες κ.α. τα οποία μεταφέρουν οι πελαργοί ως μαλακά υλικά για την επισκευή της φωλιάς.

Οι δακτυλιώσεις πραγματοποιήθηκαν από τον υπογράφων και συμμετείχαν η κα. Κουτσογιάννη Κ. (επόπτης – φύλακας της Μ.Δ.), ο κ. Χαρέλος Λ. (εξωτ. συνεργάτης της Μ.Δ.) και ο κ. Νούλας Ν. (εργαζόμενος της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας).

Από τους 28 δακτυλιωμένους νεοσσούς επιλέχτηκαν και σημάνθηκαν με δορυφορικούς πομπούς οχτώ στο πλαίσιο υλοποίησης δράσης της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας και με χρηματοδότηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΥΜΕΠΕΡΑΑ».

Φωτο: Κέλλυ Κουτσογιάννη.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ EURING

Μαρία Δημάκη
Δρ Βιολογικών Επιστημών
E-mail: mdim@gnhm.gr

Το διάστημα 3 - 6 Οκτωβρίου 2022 πραγματοποιήθηκε συνάντηση Εργασίας και Γενική Συνέλευση των Ευρωπαϊκών Κέντρων Δακτυλίωσης (EURING). Οι συναντήσεις πραγματοποιήθηκαν στη Νάντη της Γαλλίας και φορείς υλοποίησης ήταν: το Κέντρο Δακτυλίωσης της Γαλλίας (Centre de Recherches sur la Biologie des Populations d'Oiseaux), το EURING και η NGO ACROLA. Συμμετείχαν 30 Κέντρα Δακτυλίωσης της Ευρώπης (μεταξύ αυτών και το ΕΚΔΠ) και των γύρω περιοχών, με σύνολο 55 άτομα.

Ένα από τα σημαντικότερα θέματα που αναπτύχθηκαν ήταν η δημιουργία του «Άτλαντα της μετανάστευσης των πουλιών» (<https://migrationatlas.org/>) που έγινε με τα στοιχεία δακτυλίωσης πουλιών από όλη την Ευρώπη. Παρουσιάστηκαν κάποια επίκαιρα θέματα όπως «η κλιματική κρίση και η επίδρασή της στην Ορνιθοπανίδα», «η θανάτωση των πουλιών από τον άνθρωπο από πρόθεση», «η ασφάλεια των πτηνών κατά τις δακτυλίώσεις», «οι ασθένειες των πτηνών, η μεταδοτικότητά τους σε άλλα ζώα αλλά και στον άνθρωπο».

Επίσης, συζητήθηκε το θέμα των άλλων μέθοδων σήμανσης των

πουλιών (όπως τα χρωματιστά δακτυλίδια, tags και οι πομποί). Τονίστηκε πόσο σημαντική είναι η συμμετοχή των δακτυλιωτών σε κάθε τέτοιο πρόγραμμα.

Η επόμενη ΓΣ θα γίνει το 2023 διαδικτυακά (Αγγλία) και το 2024 με παρουσία.

Συζητήθηκε το θέμα της επικοινωνίας για τις δακτυλίώσεις και τα κοινωνικά δίκτυα. Είναι πολύ σημαντικό να επιλέγουμε τι θα κοινοποιούμε ώστε να μην γίνονται παρερμηνεύσεις ιδιαίτερα όσον αφορά στις φωτογραφίες που δημοσιεύονται.

Την τελευταία μέρα επισκεφθήκαμε τον Σταθμό Δακτυλίωσης της ACROLA NGO όπου και πιάστηκαν και δακτυλιώθηκαν 232 πουλιά, μεταξύ αυτών 4 Γαλαζολαίμηδες *Luscinia svecica* και ένας Ρεικοτσιροβάκος *Sylvia undata*!!

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΑΚΤΥΛΙΩΤΙΚΕΣ ΕΞΟΡΜΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2023

Για το 2023 προγραμματίζονται οι παρακάτω εξορμήσεις δακτυλιώσεων και όσοι ενδιαφέρονται, μπορούν να συμμετέχουν κατόπιν συνεννόησης με τον/την συντονιστή/τρια:

1) Στην Αττική, αν υπάρχει δυνατότητα μια φορά το μήνα (ένα πρωινό ή απόγευμα ανάλογα με την εποχή), οι οποίες πραγματοποιούνται εθελοντικά. (Συντονιστής Χαράλαμπος Αλιβιζάτος).

2) Στη Βόρεια Ελλάδα άνοιξη – μέσα Απριλίου ως αρχές Μαΐου, Παρανέστι, Πόρτο Λάγος, Καλοχώρι, στα πλαίσια προγραμμάτων. (Συντονιστής Χαράλαμπος Αλιβιζάτος).

3) Στη βόρεια Ελλάδα φθινόπωρο – Αύγουστο ως Σεπτέμβριο Νέα Αγαθούπολη, Δέλτα Νέστου, Ροδόπη, το Νοέμβριο Δέλτα Νέστου στα πλαίσια προγραμμάτων. (Συντονιστής Χαράλαμπος Αλιβιζάτος).

4) Δύο πενταήμερες δακτυλιωτικές εξορμήσεις σχεδιάζονται για την Κερκίνη κατά τη διάρκεια της εαρινής και φθινοπωρινής μετανάστευσης 2023. Οι ακριβείς ημερομηνίες θα ανακοινωθούν σύντομα. (Συντονιστής Σάββας Καζαντζίδης σε συνεργασία με τη Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Κεντρικής Μακεδονίας- Παράρτημα Κερκίνης).

5) Στα Αντικύθηρα από τα τέλη Μαρτίου μέχρι τα τέλη Μαΐου και κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου. (Συντονιστής Χρήστος Μπαρμπούτης. Δηλώσεις συμμετοχής στο <https://ornithologiki.gr/osa>

6) Στην Κεφαλονιά για 10 κατά τον Απρίλιο και 10 ημέρες τον Σεπτέμβριο (Συντονίστρια Μαρία Δημάκη σε συνεργασία με τη Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Ζακύνθου, Αίνου & Προστατευόμενων Περιοχών Ιονίων Νήσων).

7) Στον Νομό Φθιώτιδας 5 ημέρες τον Απρίλιο και 5 τον Σεπτέμβριο. (Συντονίστρια Μαρία Δημάκη σε συνεργασία με τη Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Παρνασσού, Οίτης και Προστατευόμενων Περιοχών Στερεάς Ελλάδας).

Το Ελληνικό Κέντρο Δακτυλίωσης Πουλιών (ΕΚΔΠ) είναι αστική μη-κερδοσκοπική οργάνωση με καθαρά επιστημονικό σκοπό. Η λειτουργία του βασίζεται στην εθελοντική προσφορά των μελών του. Είναι ο υπεύθυνος φορέας για τις δακτυλιώσεις πουλιών στην Ελλάδα και εκπροσωπεί τη χώρα μας στο EURING (European Union for Bird Ringing), τον Πανευρωπαϊκό Οργανισμό Συντονισμού Δακτυλιώσεων, που εδρεύει στην Ολλανδία.

Υπεύθυνος του ΕΚΔΠ: Τριαντάφυλλος Ακριώτης, Τμήμα Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου (takr@aegean.gr)

Συντακτική Ομάδα: Μαρία Δημάκη, Ελένη Γαληνού, Σάββας Καζαντζίδης

E-mail: hellenicbrcenter@gmail.com

Ιστοσελίδα: hbrweb.wordpress.com

Facebook: Ελληνικό Κέντρο Δακτυλίωσης Πουλιών - Hellenic Bird Ringing Centre

Σε περίπτωση που θέλετε να δηλώσετε την εύρεση ενός δακτυλιωμένου πουλιού, παρακαλώ, συμπληρώστε τη φόρμα που θα βρείτε στην ιστοσελίδα μας.